

PETRŐCZI ÉVA ALKOTÁSAI HANGOSKÖNYVEKEN

A füst vállalása; Könyörgés, márciusi hóban Összegyűjtött versek; Szürkeháj; Petrőczi Éva - Ida és Gyula családregény

(Helma, 2022)

I.

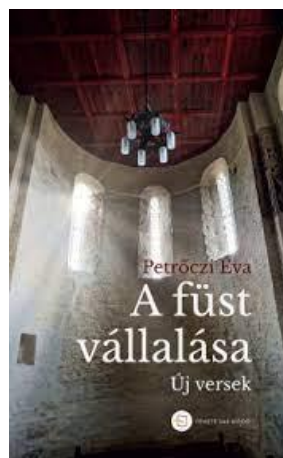

A Petrőczi Éva portréját Kállai Márton alkotta

[Petrőczi Éva alkotásai hangoskönyveken: A füst vállalása; Könyörgés, márciusi hóban Összegyűjtött versek; Szürkeháj; Petrőczi Éva - Ida és Gyula családregény \(Helma, 2022\) \(pdf\)](#)

II.

**KEDVCSINÁLÓ A PARLANDO ÁLLANDÓ SZERZŐJE
HANGOSKÖNYVEINEK MEGVÁSÁRLÁSÁHOZ**

(2022)

[Petrőczi Éva: A füst vállalása \(5:39\)](#)

Hangoskönyv-részlet Molnár Piroska előadásába

„A hazai füst hasznosabb, mint a külhoni fény.” – idézi Lucianust Petrőczy Éva író-költő, irodalomtörténész, aki ennek a gondolatiságnak jegyében alkot immár 50 éve. „Ezeket az írásokat 2021 reményteli és 2022 nagyon szomorú márciusa között, tehát éppen egy év alatt vetettem papírra. A 2021-es év valamelyes enyhülésbe-gyógyulásba forduló júniusa ettől függetlenül szép ráadásként mégis megajándékozott egy magánemberi „A hetedik te magad légy!” élménnyel is, hiszen hat kislányt követően ekkor született meg, nem sokkal hetvenedik születésnapom után, metaforikusan szólva egy katicabogár hetedik pettyeként, Vince unokánk. Úgyhogy, ezt a József Attila-mondatot neki szánom, élet-útravalóul. Neki, továbbá összes szeretett utódomnak, barátomnak, pályatársamnak, aki tudja, elfogadja és gyakorolja, hogy egyedül a megalkuvások nélkül leélt élet, s az ugyanilyen feltételekkel vállalt és elvégzett munka nevezhető igazi életnek és hivatásnak.”

Részletek a „Füst vállalása” c. könyvből:

A FÜST VÁLLALÁSA

„A hazai füst hasznosabb, mint a külhoni fény”
Lucianus, Pápai Páriz Ferenc

Nem békés tábortüzek
füstje volt az,
ami oly sokszor
keserűre pácolt.

Megvádolt salemi puritánok
módjára, testközelből
kóstoltam sokszor
sűrű gomolygást, maró lángot.

Magamat mégse siratom,
hiszen enyém maradt
anyaméh-gyöngéden
ringató anyanyelvem,
amelynek mélyén
elbújhatok mindig,
amelyben újra, s újra
földerengő fényre leltem.

„PLAKÁTMAGÁNYBAN ÁZÓ ÉJJELEK”

Pilinszky János halk intelme

„Plakátmagányban ázó éjjelek...”

Félreértettebb sor bizony
csak kevés született.

Mert legarkangyalibb

poétánk ma

nem önmagát siratja itt,

nem panaszkodik.

Hanem értünk küzd vele,

akik utána jöttünk,

halk szóval bár,

de minden rímhez,

metrumhoz, képekhez láncolt

elmét és szívet intve int:

ekecselhet bárki magának

rengeteg színes, hangos,

néha egyenesen lángos-

és verejtékszagú plakátot,

feje búbjáig érhet a vásári,

monoton self-fashioning,

(hidd el, nem áldás az, de átok!)

aki folyvást magát színezgeti,

nem hagy az időt a szárnyaláshoz.

TÍZ NAPJA HURCOLOM

Tíz napja hurcolom magamban

ezt a retinámra égett képet:

a mariupoli szülészet

történetének egyik

iszonyú dokumentumát:

a sebektől szaggatott anyatest

és lélek utolsó pillanatát.

Az ifjú asszony, már itt
e romokkal és füsttel
bedíszletezett fotográfián
túlröppent földi önmagán;
öt elszánt férfi próbálja
megmenteni – hiába – mindkettejüket:
a haldokló anyát,
s még benne lakozó,
sebektől szaggatott magzatát.

Reménykedve kapaszkodom először
a hordágyra dobott, zöld levélszegélyes,
piros, fekete pettyes lepel
gyerekszobába illő látványába.
De mindhiába. Mindhiába.

A SZÁNHÚZÓ LOVAK...

A szánhúzó lovak
lábán hópapucs;
Meseországba költözött
a mi utcánk,
a Rákóczi út.
Hogy szerettem
azt a tompa, finom
téli koncertet,

amire egy árva
jegy se kellett.
A minden évben
várva várt,
csengettyűs álmot
hozó patadobogást.
Ha ezt kérhetném
ma is ajándékba,
nem kérnék
soha, soha mást.

(Pécssett 1955, s Budapesten, a Ferencvárosban 2021 adventjén)

Petrőczy Éva: Könyörgés, márciusi hóban Összegyűjtött versek (5:20)

Petrőczy Éva: Könyörgés márciusi hóban - Molnár Piroska előadásában (1:27)

Könyörgés, márciusi hóban (2:28)

Cserta Gábor ének, gitár

Petrőczy szövegeit sosem lehet szentimentalizmuson, heves érzelemkitöréseken vagy erős ítélezéseken kapni. Mintha bármely olvasójának felkínálná a behelyezkedés, a közösség lehetőségét, úgy invitál be (teljesen nem is kiismerhető, feltárható) világába, hogy nem kényszerít rá semmire. Petrőczy mindig csakis a saját nevében szól. Idegen volna tőle bármilyen kollektívizmussal, noha nem rekeszti el az utat az elől, hogy olvasója együttérzéssel, azonosulással, a közös elemekre való ráismerés örömeivel olvassa a verseket, nem akar valamilyen képzetes „mi” nevében beszélni. És, ahogyan már volt róla szó, minthogy a maga módján tudós költő, ebben a versvilágban – gyakran észrevétlenül – ott az európai kultúra (finom utalások, áthallások, idézetek formájában) és az európai vallások (reformáció, katolicizmus, judaizmus) motívumaikkal, rítusaikkal, szokásaikkal együtt. Nem afféle rátét, dísz, adalékanyag – ez a lírai én része, anyanyelve, természetes közege.

(Kálmán C. György)

Részletek a „Könyörgés, március hóban” c. kötetből:

CSAPJ KI A PARTRA...

„És láték vala üvegtengert tűzzel elegyítve... látám állani az üvegtenger mellett, a kiknek kezében valának az Istennek hárfái... És éneklék vala Mózesnek, az Isten szolgájának énekét.” (Jelenések, 15:2-3.)

Csapj ki a partra,
tüzes üvegtenger,
ne tőrj meg senkit
közeledben,
ha erőlködve „blattol”
mózesi éneket,
míg tőled messze űzve,
némán álldogál mind,
ki dalra született.

S te, szelíd hárfá,
megannyi húrod
fogadja késként
a merev, akarnok ujjakat,
amikor hamis hang kél,
amikor egy-egy daltalan dalnok
számítón dalba kap.

ÁTMELEGEDTEK

Átmelegedtek
ma is inkább gyerek-,
mint női kezemben
a tizenhárom éve
szorongatott
emlékkövek.

Átmelegedtek.
Égetnek lassan.
Nem rejtem többé.
Meg kell hogy mutassam.
Visszahívnom téged,
tizenhárom éve halott
nagyanyám, Margit,
s visszahívnom őket,
füstté változott
véreidet,
nem lehet másként,
odaátról.
Mindegy, milyen nevet
– rekviem, kaddis –
adok imámnak, én, aki élek.
Csak visszajöjjetek.

A KÖRHINTA, NO. II.

*„sok tarka, szép lova
pár percig fut, ám hona tétova
világ: habozva, lassan elmerül.”*
(Rainer Maria Rilke: A körhinta – ford.: Szabó Ede)

Nem is körhinta,
igazi caroussel ez:
a lehető legrilkeibb.
Négyen ülünk egy tükrös hintó mélyén,
mi, nagyszülők, mosolygunk,
egy-egy gyerek – olykor –
nagy vígan felvisít.
Bécsi keringő ütemére
forgunk csak körbe-körbe,

a régi lemezt az idő
már jócskán meggyötörte.
A tekintetem elidőzne őreinken,
a három, szigorú, harsonás,
fehér-arany ruhás, bibliás angyalon,
de rám tör valami félelem,
s így róluk gyáván elkapom.
Hiába, a vének, hogyha angyalt látnak,
legyen bár festett, legyen bár fából,
nehezen tudnak felocsúdni
a dies irae-riadásból.
Bár napfényünk a gyerekkacagás –
a mi világunk: már tétova világ.

„Kérub nem állja ajtaját”

Sok senkit
feszült strázsa véd,
egymás feszülő strázsái a senkik,
strázsátlan ajtó
jóformán sehol,
vas-ívek, pántok döndülése,
ajtót ma nekünk
– véltem – senki, senki nem nyit.

De fény hasít
a keserű sötétbe,
egy ajtó mindig tárva,
mindig őrizetlen;
tanulgasd, gyanakvó világ,
hogy Ő eljött közénk, kinek
„kérub nem állja ajtaját”.

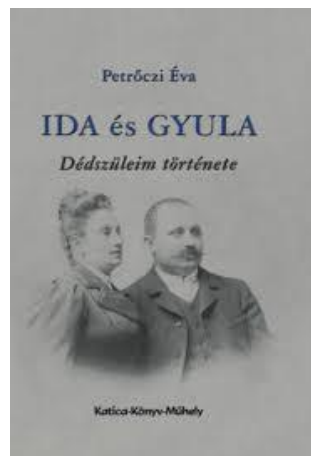

(2014)

Petrőczy Éva: Szürkeháj (1:34)

Részlet Molnár Piroska előadásában

Két szürkehályog műtét szubjektív leírása a könyv, az orvosi beavatkozások előtti félelem, sőt rettegés, később az orvossal való megismerkedés bátorító hatása, a műtétek alatti érzések, közben minden momentum megfigyelése és a gyógyulásba vetett hit – első megközelítésben ez lenne a könyv. A versekkel gazdagított betegségkrónika nemcsak a szerző saját- és családi „szemészettörténetét” mutatja be, de izgalmas orvos- és kultúrtörténeti kitérőkkel idézi a neves „hályogosokat” is.

(2019)

Petrőczy Éva: Ida és Gyula dédzüleim története (5:02)

A hangskönyvet előadja Molnár Piroska és Petrőczy Éva

„Nem mögöttünk, a talpunk alatt van a múlt, fel kell fedeznünk, mint valamikor a régi utazók az ismeretlen szigeteket. Petrőczy Éva anyai dédzüleinek valós dokumentumokra épülő, egyszerre regényes és kortörténeti pontosságú életrajza, kettős portréja ehhez a múltfeltáráshoz nyújt segítséget. Ebből a fordulatokban

gazdag, érdekes könyvből igaz mesét kapunk arról, hogyan valósult meg a teljes szerelmi, házastársi harmónia egy szegedi zsidó leány és egy Arad megyei katolikus fiatalember között. A regény minden olvasójának igazi elmélyülést kívánok; ezt a gazdag képanyag is segíti. Prof. Dr. Szigeti Jenő, művelődéstörténész, teológus.

Ez a könyv nem csupán Ida és Gyula leszármazottjainak szól, hanem, mindenkinek, a vegyes házasságban, vagy akár teljesen zsidó családban élőknek egyaránt. Petróczi Éva életéről, sorsokról, a régi Szegedről és Gyomárról beszél, tanulságosan, lebilincselően. Köszönöm, hogy elolvashattam ezt a több műfajt, szépprózát, lírát és tudományos igényű feldolgozott dokumentumokat egyesítő kötetet! Ábrahám Vera, a Szegedi Zsidó Hitközség dr. Birnfeld Sámuel Könyvtárának könyvtárosa, temetőkutató.”

„Két népes család – a szerző anyai ági felmenői – világába vezeti el az olvasókat e dokumentumregény. A történet háttérben feltűnik Lőw Immanuel, a világhírű szegedi rabbi alakja is. A mű 1879–1941 között zajló fejezetei nyilvánvalóvá teszik számunkra a Gondviselés állandó jelenlétét a különböző generációk életében. Kedves olvasmánya lesz ez a komoly érzelmi és erkölcsi értékeket képviselő könyv mindazoknak, akiket megérint egy "rendhagyó", de holtig tartó szerelem krónikája. Dr. Tokics Imre, tanszékvezető főiskolai tanár, a Vallás és kultúra című tv-sorozat műsorvezetője.”

Függelék:

1.

A hangoskönyv készítésének rejtelmek
Avagy hogyan tegyük hallhatóvá a világot
Hogyan készítsünk hangoskönyveket odahaza?
<http://preghbalazshangoskonyvek.ml/>

2.

Tipp a hangoskönyv a gyorsvásárlás megkönnyítéséhez:
Kizárólag letölthető ebook, vagy hangoskönyv esetén, esetleg pendrive-n lehet a gyorsvásárlást megtenni.

Amikor bemegy az érdeklődő a könyv adatlapjára, akkor **bejelentkezés nélkül** csak a letölthető ebook és hangos mellett él a **megveszem gomb**. A többi már magáért beszél.

E-mailban kapja meg a linket a vásárló. 6 óráig él a link. Addig kell rákattintani és letölteni a megvett könyvet.

